

۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: تابع f را بر بازه بسته $[a, b]$ پیوسته گوئیم، هر گاه تابع f در هر نقطه از (a, b) پیوسته باشد و در a از راست پیوسته و در b از چپ پیوسته باشد.

با توجه به نکته، تابع $f(x)$ اگر بخواهد در بازه $[\sqrt{5}, k]$ پیوسته باشد، باید در $\sqrt{5}$ از راست پیوسته و در $(\sqrt{5}, k)$ پیوسته باشد. می دانیم $[x]$ در نقاط صحیح ناپیوسته است. پس $\sqrt{5} \leq k < 3$. بنابراین k حداکثر می تواند عدد صحیح بعد از $\sqrt{5}$ یعنی ۳ باشد.

۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

روش اول: باید داشته باشیم: $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1)$

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = (1-a+3)[2^+] = (4-a) \times 2 = 8-2a \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = (1-a+3)[2^-] = (4-a) \times 1 = 4-a \\ f(1) = (1-a+3)[2] = 8-2a \end{array} \right\} \Rightarrow 8-2a = 4-a \Rightarrow a = 4$$

روش دوم: تابع $g(x) = [2x]$ در $x=1$ ناپیوسته و تابع $h(x) = x^2 - ax + 3$ پیوسته است. بنابراین تابع $f(x) = h(x)g(x)$ زمانی در $x=1$ پیوسته است که داشته باشیم:

$$h(1) = 0 \Rightarrow 1-a+3=0 \Rightarrow a=4$$

۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: تابع f را بر بازه (a, b) پیوسته گوئیم هر گاه در هر نقطه (a, b) پیوسته باشد.

نکته: تابع f را بر بازه $[a, b]$ پیوسته گوئیم هر گاه تابع f در هر نقطه (a, b) پیوسته باشد و در a از راست پیوسته و در b از چپ پیوسته باشد.

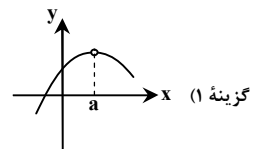
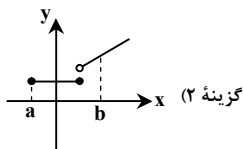
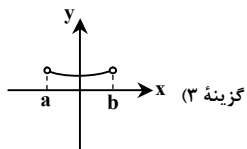
تابع $y = [x]$ بر بازه $[1, 2]$ پیوسته است؛ زیرا در تمام نقاط بازه $(1, 2)$ پیوسته است و در $x=1$ از سمت راست پیوسته است. پس گزینه ۳ درست است.

سایر گزینه ها نادرست هستند؛ زیرا در گزینه های ۱ و ۲ تابع در $x=2$ از راست پیوسته نیست و در گزینه ۴ نیز تابع در $x=2$ پیوسته نیست.

۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

اگر تابعی در نقطه‌ای از راست و چپ پیوسته باشد، یعنی در آن نقطه پیوسته است و در نتیجه حد تابع در آن نقطه با مقدار تابع در آن نقطه برابر است. بنابراین گزینه ۴ پاسخ است. برای سایر گزینه‌ها، مثال‌های نقض زیر را می‌توان در نظر گرفت:

۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

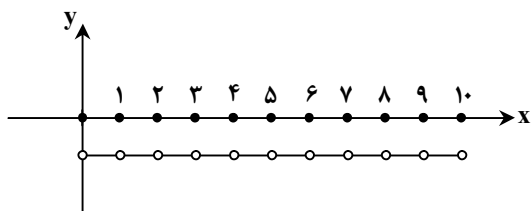
$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sin^3 x}{\sqrt{1 - \cos^3 x}} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sin^3 x}{\sqrt{2 \sin^2 \frac{3x}{2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sin^3 x}{\sqrt{2} \left| \sin \frac{3x}{2} \right|} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sin^3 x}{-\sqrt{2} \sin \frac{3x}{2}}$$

$$= -\frac{1}{\sqrt{2}} \times \frac{1}{\frac{1}{2}} = -\frac{2}{\sqrt{2}} = -\sqrt{2} \Rightarrow f(0) = -\sqrt{2}$$

۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

ابتدا تابع $f(x) = [x] + [-x]$ را در سمت راست مبدأ مختصات رسم می‌کنیم:

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

مطابق شکل تابع $f(x)$ در نقاط صحیح ناپیوسته است و در خود نقطه صفر نیز پیوستگی راست ندارد. پس در بازه $[0, 3)$ دارای نقاط ناپیوستگی $x = 0, 1, 2$ است. بنابراین $a = 3$ است.

۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

در تمامی نقاط از $x = -\frac{\pi}{2}, x = \frac{\pi}{2}$ در \mathbb{R} پیوسته باشد.

$$\text{در } f(x) \text{ در } x = \frac{\pi}{2} \text{ پیوسته باشد} \Rightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \cos x = 0 \\ \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} a \sin x + b = a + b \Rightarrow a + b = 0 \\ f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0 \end{cases}$$

$$\text{در } f(x) \text{ در } x = -\frac{\pi}{2} \text{ پیوسته باشد} \Rightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}\right)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}\right)^+} a \sin x + b = -a + b \\ \lim_{x \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}\right)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}\right)^-} -2 \sin x = 2 \Rightarrow -a + b = 2 \\ f\left(-\frac{\pi}{2}\right) = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = 0 \\ -a + b = 2 \end{cases} \Rightarrow a = -1, b = 1$$

۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{x^2 + [x]}{ax^2 + a} = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{x^2 + [(-1)^+]}{a(x^2 + 1)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{x^2 - 1}{a(x^2 + 1)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{(x-1)(x+1)}{a(x+1)(x^2 - x + 1)} = \frac{-2}{a(3)} = \frac{-2}{3a}$$

$$f(-1) = b$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{|x| - x^2}{|x+1|} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{-x - x^2}{-x-1} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{-x(1+x)}{-(x+1)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} x = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = f(-1) \Rightarrow \frac{-2}{3a} = b = -1 \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{2}{3} \\ b = -1 \end{cases} \Rightarrow a + b = -\frac{1}{3}$$

۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطه: کاربرد * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: f در a پیوسته است اگر و تنها اگر f در a هم از راست و هم از چپ پیوسته باشد.

برای پیوسته بودن باید حد چپ، حد راست و مقدار تابع در x = 1 با هم برابر باشند، پس داریم:

$$\begin{cases} f(1) = a - b(-1) + 2 = a + b + 2 \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = a - b(-2) + 2 = a + 2b + 2 \Rightarrow \begin{cases} a + b + 2 = b + 1 \\ a + 2b + 2 = b + 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 0 \end{cases} \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 0 - b(-1) + 1 = b + 1 \end{cases}$$

بنابراین: $b - a = 1$.

۱۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: f در a پیوسته است اگر و تنها اگر f در a هم از راست و هم از چپ پیوسته باشد.

نکته: تابع f در a از راست پیوسته است (یا پیوستگی راست دارد) هرگاه: $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a)$

نکته: تابع f در a از چپ پیوسته است (یا پیوستگی چپ دارد) هرگاه: $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = f(a)$

در تابع $f(x)$ می‌دانیم $f(0) = 1$. حد راست و چپ تابع را به دست می‌آوریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{[x]}{x + [x]} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{[x]}{x + [x]} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-1}{x-1} = \frac{-1}{-1} = 1$$

بنابراین فقط حد چپ تابع با مقدار تابع در $x = 0$ برابر است و تابع در $x = 0$ فقط دارای پیوستگی چپ است.

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

باید تابع در نقاط مرزی یعنی $x = 1$ و $x = -1$ پیوسته باشد پس:

$$\begin{aligned} x = 1 : a + b = 1[1^-] &\Rightarrow a + b = 0 \\ x = -1 : -a + b = -1[(-1)^+] &= -1(-1) = 1 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} a + b = 0 \\ -a + b = 1 \end{cases}$$

$$a = -\frac{1}{2} \quad b = \frac{1}{2}$$

$$x = 2 \rightarrow y = ax + b = \frac{-1}{2}x + \frac{1}{2} = -\frac{1}{2}(2) + \frac{1}{2} = -1$$

۱۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: f در a پیوسته است اگر و تنها اگر f در a هم از راست و هم از چپ پیوسته باشد.

همه گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

(۱) تابع در $x = 2$ دارای حد و پیوسته است. ✖

(۲) تابع در $x = 2$ نه حد دارد و نه پیوسته است. ✖

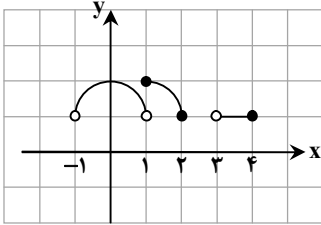
(۳) تابع در $x = 2$ حد دارد ولی پیوسته نیست. ✓

(۴) تابع در $x = 2$ نه حد دارد و نه پیوسته است. ✖

۱۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: تابع $f(x)$ را در بازه $[a, b]$ پیوسته گوییم هرگاه تابع $f(x)$ در هر نقطه از بازه (a, b) پیوسته، در $x = a$ از راست و در $x = b$ از چپ پیوسته باشد.

با توجه به نکته بالا، تابع $f(x)$ در بازه $[1, 2]$ پیوسته است؛ زیرا در بازه $(1, 2)$ پیوسته، در $x = 1$ از راست و در $x = 2$ از چپ پیوسته است. بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.
دقت کنید که تابع $f(x)$ در همه نقاط بازه $[1, 2]$ پیوسته نیست، زیرا در $x = 1$ فقط از راست و در $x = 2$ فقط از چپ پیوسته است.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

نکته: f در a پیوسته است اگر و تنها اگر f در a هم از راست و هم از چپ پیوسته باشد.
ابتدا حد راست و حد چپ و مقدار تابع را در $x = 0$ پیدا می‌کنیم:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2x^2 + x}{a|x|} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x(2x+1)}{-ax} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2x+1}{-a} = \frac{-1}{a} \\ f(0) = b \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (2\cos x - \sin x) = 2\cos 0 - \sin 0 = 2 \times 1 - 0 = 2 \end{cases} \Rightarrow \frac{-1}{a} = b = 2 \Rightarrow b = 2 \text{ و } a = -\frac{1}{2} \Rightarrow a + b = \frac{3}{2}$$

۱۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان (فصل ۵ ◀ درس ۵)

ابتدا به نمودار تابع f دقت کنید:

با توجه به نمودار تنها گزینه ۳ پاسخ است. دقت کنید که تابع f در $x = 0$ تعریف نشده و در این نقطه نه از راست پیوستگی دارد و نه از چپ، بنابراین گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ نادرست هستند.

$$f(x) = \frac{|x|}{x} = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

